

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Resumé

Mokrá-Horákov (Kat. Mokrá u Brna, Bez. Brno-venkov), „Studěný“, Spätmittelalter. Kalkofen, Siedlung, Rettungsgrabung.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. MOKRÁ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

Mokrá-lom XV, „Mokerský les“. Středověk, novověk. Důl. Záchraný výzkum.

V dobývacím prostoru lomu Mokrá, trati Mokerský les, S od lokality Studěný žleb byl proveden předstihový výzkum domnělé dobývky železné rudy. Průzkumnou sondou, umístěnou na dno mělkého závrtku č. 25 Šachtica, byla lokalizována 2 m hluboká vertikální šachta, z jejíhož dna vybíhala západním směrem mírně klesající chodbička, vysoká cca 1 m. Protože byl strop chodby tvořen vesměs labilními vápencovými lavicemi, byl výzkum přerušen ve vzdálenosti cca 0,6 m od šachty. Průzkumnou sondou byla doložena existence zaniklého důlního díla sloužícího k exploataci železných rud, které nebyly prozatím odborně analyzovány. Z výplně štoly pocházejí úlomky rud a ojediněle také zvířecí kosti. Podle geomorfologické stavby díla se zdá, že se jedná o fosilní krasový útvar, který byl zaplněn sedimentem, v němž došlo následně ke zrudnění některých jeho složek. Datace objektu nebyla díky naprosté absenci datovacího materiálu možná, patrně se však jedná o dobývku, která byla běžná ve středověkém až novověkém období.

Petr Kos

Resumé

Mokrá-Horákov (Kat. Mokrá u Brna, Bez. Brno-venkov), „Mokerský les“, Mittelalter, Neuzeit. Bergbau, Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ BEROUN (OKR. OLMOUC)

Náměstí 9. května. Novověk. Město. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum proběhl ve dnech 3. 9. až 12. 9. roku 2008 formou sondáže, kdy byly položeny na ploše náměstí 9. května dvě sondy. Sondáž proběhla na ploše náměstí kvůli získání nových a relevantních archeologických dat, neboť v roce 2009 má toto náměstí projít náročnou přestavbou. Identifikace lokality na mapě ZM ČR (M 1 : 10 000) – číslo listu 15-33-12; Z : 318-J : 204; Z : 316-J 197; ; Z : 316-J : 203. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

Sonda 1 byla vytyčena v severní části náměstí, v prostoru parkoviště poblíž nákupního střediska. Měla obdélný půdorys s rozměry 2 × 4 m. V sondě 1 byly kromě recentního výkopu vodovodu zkoumány především kulturní vrstvy, tvořící v minulosti zpevněný povrch náměstí, jejichž maximální stáří patrně nesahá dále než

do 19. století. Sonda 2 byla situována přibližně uprostřed náměstí mezi komunikací a hranicí ochranného pásma památného stromu. Byla vyhloubena severozápadním směrem od kmene lípy. Sonda měla obdélný půdorys s rozměry 2 × 3 m. V sondě 2 také nebyly zjištěny sídlištní vrstvy, které by bylo možné považovat za starší než z 19. století. Za nejzajímavější nález lze považovat objev kamenné „obruby“ – kontext 0900 a kamenné konstrukce – kontext 0902. Tato kamenná konstrukce mohla být součástí dláždění a sloužila patrně jako schody k vyrovnání výškových rozdílů na náměstí. Také nelze vyloučit možnost, že kamenné konstrukce mohly sloužit jako základ pro nadzemní stavbu anebo pro sochu, která mohla stát na náměstí. Nejvíce pravděpodobná se jeví možnost, že tato konstrukce má spojitost s dřevěným vodovodem, který byl v Moravském Berouně postaven kolem roku 1822. Dřevěný vodovod byl vyhotoven s vyústěním do veřejných kašen na náměstí. Pak by tato konstrukce mohla být součástí kašny.

Jakub Vrána

Resumé

Moravský Beroun (Bez. Olomouc), 9. května Platz. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ PÍSEK (OKR. HODONÍN)

Velkomoravská ulice 326, 328. Středověk, novověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Výkopové práce při stavbě kanalizace v rámci rekonstrukce hlavní silnice v prosinci 2008 byly podnětem k provedení záchraného výzkumu (ZM ČR 1: 10 000, kladový list 35 – 11 – 01, okolí bodu 101/650 mm od Z/J s. č.). Od úrovně horní vrstvy ornice, resp. kufru vozovky, se v okolí domů č. p. 326 a 328 vyskytovala na profilech obdobná stratigrafie. Jednalo se o kulturní souvrství, vzniklé z hlinitého půdního typu na výrazné písčité duně, kde byly zachyceny také tři sídlištní objekty. Jejich vzorkování nepřineslo žádné nálezy, avšak keramické fragmenty ze spodní tmavé vrstvy lze přiřadit k velatické kultuře (viz kapitola Doba bronzová) a kultuře s moravskou malovanou keramikou (viz kapitola Neolit a eneolit), horní vrstva náleží středověku až novověku. Nově objevená lokalita se nachází poblíž několika dříve zkoumaných sídlišť pravěkého a historického stáří, čímž významně rozšiřuje topografii daného mikroregionu.

Jaromír Šmerda

Resumé

Moravský Písek (Bez. Hodonín), Velkomoravská Str. Nr. 326, 328. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.